

NEMOCI Z POVOLÁNÍ U HORNÍKŮ URANOVÝCH A RUDNÝCH DOLŮ V ČR ZPŮSOBENÉ EXPOZICÍ IONIZUJÍCÍMU ZÁŘENÍ V OBDOBÍ 2002-2013

Tomáš Müller

Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.

Nemoc z povolání - právníký pojem (nárok na odškodnění)

Vyhláška MZ č. 342/1997 Sb. - postup při uznávání nemocí z p.

Seznam nemocí z povolání - příloha zákona č. 266/2006 Sb.

Kap. II, položka 1 - nemoc způsobená i.z.

Kap. III, položka 6 - rakovina plic z r. l.

Metodické opatření č. 15 ve Věstníku MZ ČR, částka 9, 1998
posuzování onemocnění rakovinou plic z r. l.

Vyhláška MZ č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení spol.
uplatnění

$$\mathbf{PC} = \mathbf{R}_p / (1 + \mathbf{R}_p)$$

$$\mathbf{R}_p = \sum_i k_i \cdot \mathbf{WLM}_i$$

k_i .... specifické koeficienty relativního rizika

PPS < 0,4

Pravděpodobnost malá

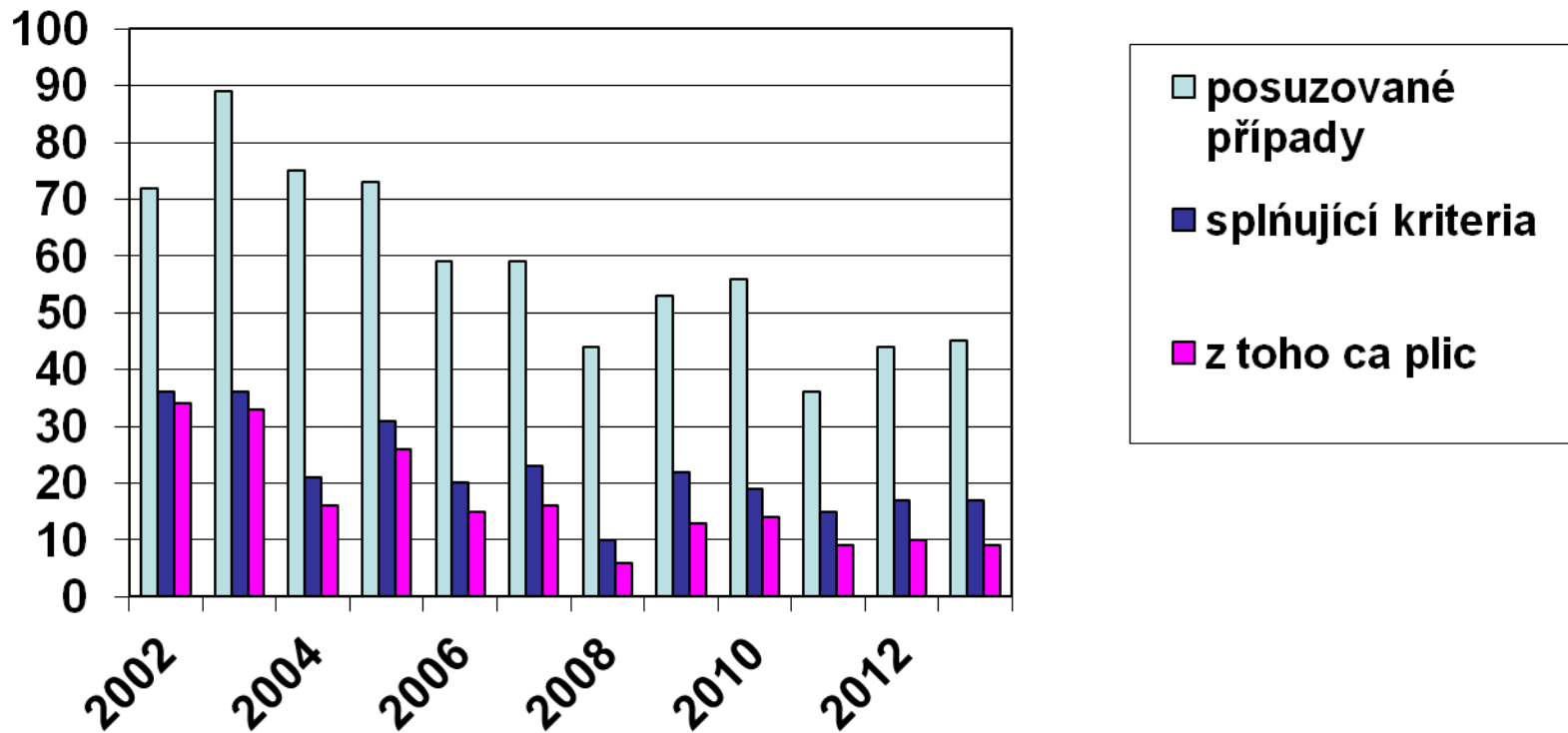
PPS 0,4 – 0,5

Pravděpodobnost hraniční

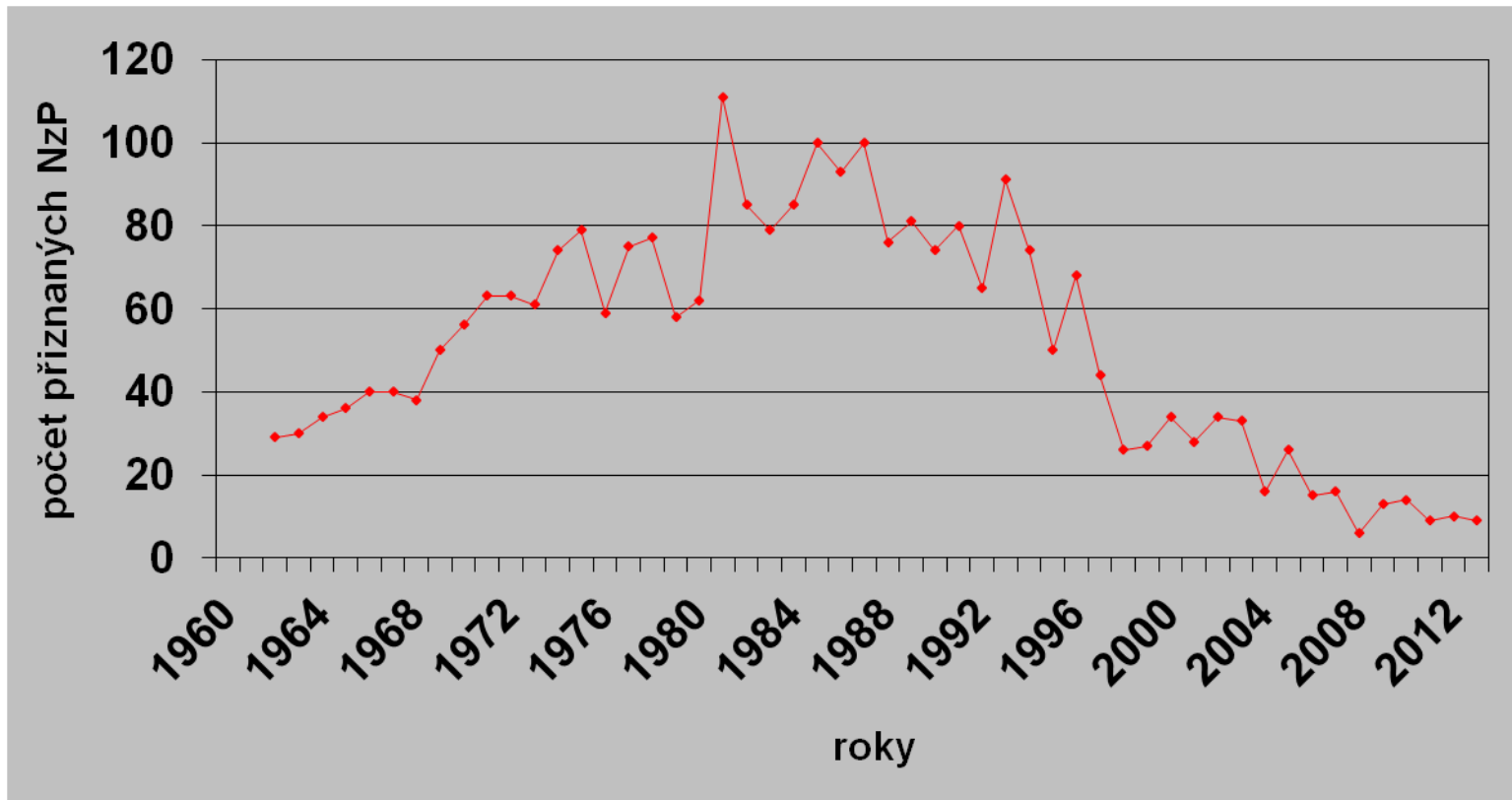
PPS > 0,5

Pravděpodobnost převažující

Posuzované případy NzP u horníků UD a RD

Ca plic uznané jako NzP

Tab. 1

Posuzované případy NzP u horníků UD a RD

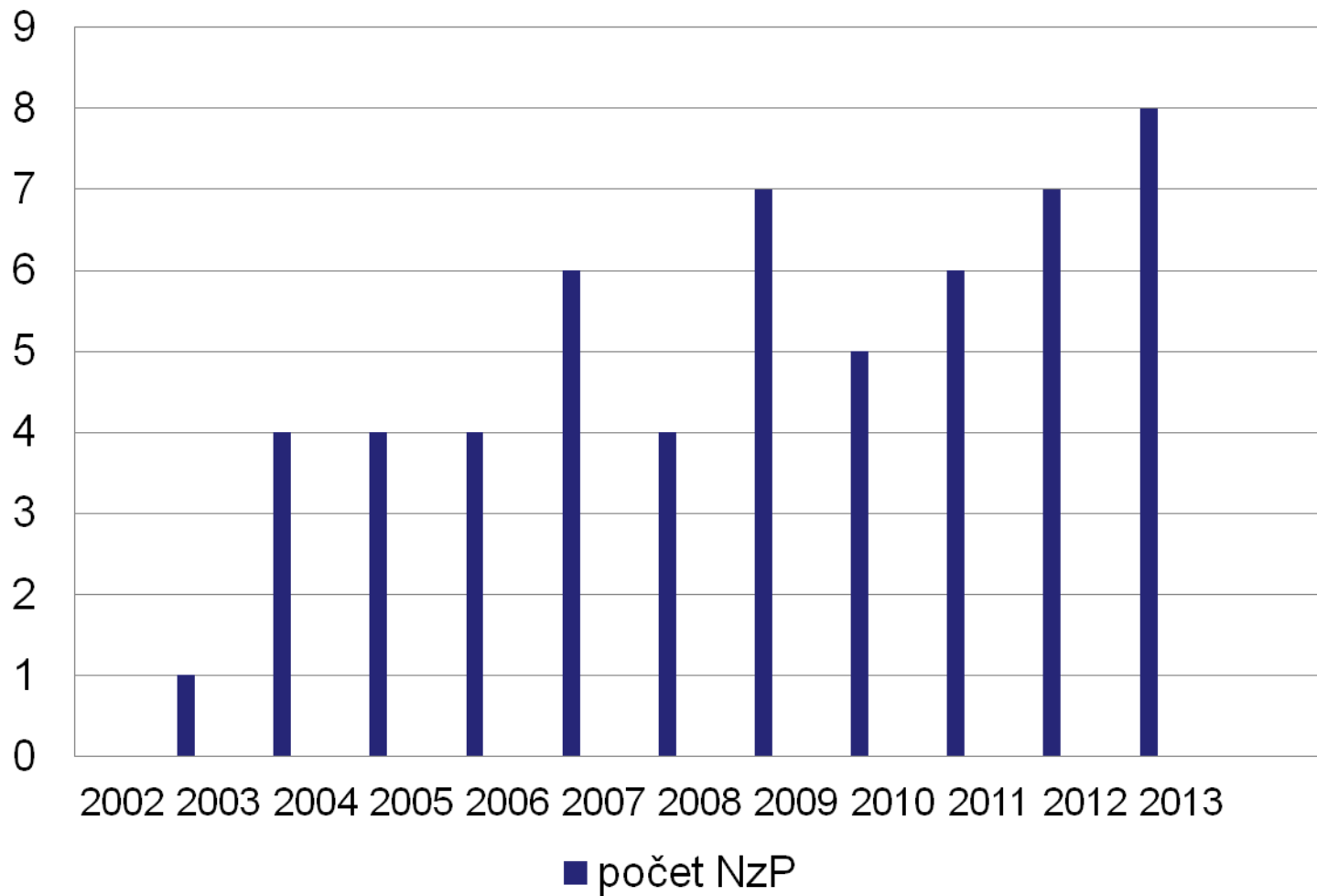
Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Posuzované případy	72	89	75	73	59	59	44	53	56	36	44	45
Splňující kritéria NzP	36	36	21	31	20	23	10	22	19	15	17	17
Z toho ca plic	34	33	16	23	15	16	6	13	14	9	10	9

Tab. 2

NzP u horníků UD a RD podle dg

Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
NzP celkem	36	36	21	31	20	23	10	22	19	15	17	17
Ca plic	34	33	16	26	15	16	6	13	14	9	10	9
Ca kůže	0	1	4	4	4	6	4	7	5	6	7	8
Leukémie	2	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Ostatní dg.	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0

Případy rakoviny kůže uznané jako NzP

Závěr

- Každý rok je předloženo k posouzení 40-90 případů k posouzení.
- Z posuzovaných onemocnění **splňuje kritéria přiznání nemoci z povolání (NzP) třetina až polovina případů.**
- **Většina případů je rakovina plic.**
- **Podíl rakoviny plic má klesající tendenci.** To lze vysvětlit tím, že se choroba objevuje u horníků, kteří pracovali v podzemí po roce 1960, kdy došlo k výraznému zlepšení hygienických podmínek na pracovištích (pokles kumulované expozice o 2 řády proti situaci na počátku padesátých let). Dalším faktorem byl pokles počtu horníků pracujících v podzemí UD.
- **Podíl rakoviny kůže má rostoucí tendenci.** To je důsledkem lepší diagnostiky onemocnění v posledních letech a také nové metodiky umožňující stanovení přesnějšího odhadu celoživotní dávky v kůži (uplatňuje se od roku 2005). Díky nízké úmrtnosti a relativně dobré léčitelnosti tohoto onemocnění uplatňují nároky na odškodnění i horníci, kteří onemocněli v dřívějších letech. Počet případů rakoviny kůže uznaných jako NzP se postupně vyrovnává počtu případů rakoviny plic.
- **Podíl leukémií na NzP je 0 nebo 1 případ za rok.**
- **Ostatní diagnózy se mezi NzP vyskytují sporadicky.**